

Gweminar a Chwestiynau Cyffredin: Cronfa Arloesi Treftadaeth

[See all updates](#)

Recordiad o'n gweminar cefnogi ymgeiswyr, ac atebion i gwestiynau a godwyd gan fynychwyr yn ystod y gweminar.

Crëwyd y dudalen ar 2 Awst 2022.

Gweld y weminar

Cynhaliwyd gweminar cefnogi ymgeiswyr ar gyfer y Gronfa Arloesi Treftadaeth ddydd Iau 21 Gorffennaf 2022.

Mae'r gweminar yn amlinellu:

- beth yw pwrpas y gronfa a sut mae'n wahanol i'n cronfeydd eraill
- beth allai'r rhaglen gymorth dysgu ac arloesi ehangach ei gynnig i chi
- yr hyn yr ydym yn chwilio amdano mewn ceisiadau cychwynnol
- pa gymorth arall sydd ar gael i'ch helpu i lunio cais

Gweler recordiad isod:

Y siaradwyr yw:

- Emma Birks, Uwch Reolwr Ymgysylltu, Cronfa Treftadaeth
- Penny Yewers, Rheolwr Prosiect Datblygu Arloesi, Cronfa Treftadaeth
- Alex Roberts, Pennaeth Arloesi a Busnes Newydd, Cronfa Treftadaeth
- Anna Dinnen, Uwch Gydymaith, The Young Foundation

Cwestiynau cyffredin yn deillio o'r gweminar

Cododd y rhai oedd yn bresennol yn y gweminar gyfres o gwestiynau, yr ydym wedi'u hateb isod.

Mae'r atebion i sawl cwestiwn a godir i'w gweld drwy ddarllen y [canllawiau](#). Darllenwch y [canllawiau](#) a'r [nodiadau cymorth](#) yn ofalus cyn gwneud cais.

Cymhwysedd

Cwestiwn: A all sefydliadau gwirfoddoli wneud cais?

Ateb: Rydym yn cynnwys gwirfoddolwyr yn ein diffiniad o'r gweithlu, felly mae croeso i sefydliadau gwirfoddol wneud cais i'r rhaglen hon. Fodd bynnag, bydd angen i chi gael cyfansoddiad (dogfen sy'n esbonio eich nodau a'ch amcanion). Meddylwch yn ofalus am faterion y gweithlu rydych chi'n eu hwynebu, p'un a oes gennych allu i ymgysylltu â chefnogaeth ehangach y rhaglen, a pha gostau y byddwch yn eu talu.

Cwestiwn: Ydy perchnogion preifat yn gymwys? A oes unrhyw ofynion ar gyfer bod yn agored/hygyrch i'r cyhoedd?

Ateb: Gan mai cyllid gan Gronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol ydyw, mae'n rhaid i berchnogion preifat treftadaeth fodloni ein canlyniad gorfodol o ymgysylltu ag ystod ehangach o bobl mewn treftadaeth. Byddwn ni'n ystyried y budd cyhoeddus ehangach wrth asesu ceisiadau gan berchnogion treftadaeth preifat. Yn unol â'r canllawiau mae'n rhaid i berchnogion preifat gael gweithlu neu dîm, gan gynnwys gweithwyr llawrydd a gwirfoddolwyr ac nad ydynt yn gymwys os ydynt yn gwneud cais o dan fraich fasnachol neu er-elw.

Cwestiwn: A yw partneriaethau/cydweithrediadau yn gymwys?

Ateb: Mae partneriaethau yn gymwys ond mae angen ymgeisydd arweiniol y bydd yr arian grant yn cael ei dalu iddo a ble mae'r aelod staff arweiniol wedi'i leoli. Dylech gael cytundeb partneriaeth mewn lle os am rannu arian yn ffurfiol – gweler [canllawiau](#) diwygiedig am fanylion pellach.

Cwestiwn: A all sefydliadau sydd wedi gwneud cais am/sydd wedi derbyn grantiau Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol neu grantiau eraill yn ddiweddar wneud cais? A allwn wneud cais os oes gennym brosiect parhaus?

Ateb: Gallwch, nid yw ceisiadau blaenorol a pharhaus o dan raglenni eraill y Loteri Genedlaethol yn effeithio ar eich cymhwysedd ar gyfer y Gronfa Arloesi Treftadaeth. Meddylwch yn ofalus a oes gennych gapasiti ochr yn ochr â'ch prosiectau parhaus a'r gwerth y mae'n ychwanegu y gallai'r gwaith yma ei gyflwyno. Byddwn ni'n ystyried y risg cyflenwi yn ein hasesiad.

Cwestiwn: A all prifysgolion a sefydliadau addysg uwch wneud cais?

Ateb: Mae sefydliadau'r sector cyhoeddus yn gymwys ond byddem yn disgwyl i ymgeiswyr fod â'r gallu i gymhwyso eu dysgu yn uniongyrchol o fewn cyd-destun treftadaeth.

Syniadau prosiect

Cwestiwn: A allwch chi esbonio sut y dylen ni dystiolaethu y byddwn ni'n cyrraedd canlyniadau'r rhaglen hon, pan fod y gwaith yn ei ddyddiau cynnar?

Ateb: Mae'r gronfa hon yn ymwneud â chefnogi'r amodau tymor hwy y gellir cyflawni'r canlyniadau hyn yn y dyfodol. Nid ydym yn disgwyl ymgeiswyr y Gronfa Arloesi yn y cyfnod cynnar yma, nac o fewn amserlen 6 mis y rhaglen grant hon, i dystiolaethu effaith uniongyrchol ar y canlyniadau.

Felly, bydd cyflawni'r canlyniadau hyn yn canolbwyntio mwy arnoch chi'n dechrau rhagweld a pharatoi ar gyfer effaith eich gwaith y tu hwnt i fywyd y grant yn y dyfodol.

Cwestiwn: Pa fathau o weithgareddau ydych chi'n rhagweld y bydd yr ymgeiswyr yn eu gwneud yn ystod y cyfnod Archwilio? Er enghraifft, a fydddech chi'n disgwyl i ni gyflawni unrhyw brofion?

Ateb: Canolbwynt y cyfnod Archwilio yw cwmpas a diffinio'r ardal her. Yn ymarferol, mae hyn yn golygu y gall gweithgareddau gynnwys pethau fel cael adborth strwythuredig, cadarn gan bobl yr effeithir arnynt yn uniongyrchol gan yr her, a deall sut mae'n cael eu heffeithio gyda mwy o fanylder.

Gall ymestyn i ddarganfod lle arall mae'r her yn bodoli a beth yw'r gofynion o ateb posibl i'ch her a sut mae eraill yn ei brofi. Gall gynnwys mathau eraill o ymchwil a gall gynnwys profi rhagdybiaethau neu syniadau cynnar. Bydd y cyfnodau dilynol yn fwy ar gyfer i brofi a phrototeipio gweithgareddau.

Dylai'r rhaglen gymorth strwythuredig eich helpu i nodi a chynllunio'n fwy manwl a chynllunio'r gweithgareddau y bydd arnoch eu hangen i'w cyflawni. Bydd cymryd rhan yn y rhaglen hon hefyd yn golygu gwrando ar gydweithwyr treftadaeth eraill a dysgu oddi wrthyn nhw. Efallai bod yr her a nodwyd gennych yn esblygu neu'n symud o ganlyniad i'ch ymchwil a'r hyn yr ydych yn ei ddysgu.

Cwestiwn: Sut ydych chi'n diffinio 'her gweithlu'?

Ateb: Nod y rhaglen hon yw eich cefnogi i ddiffinio'r broblem neu'r her rydych chi'n ei hwynebu yn gyntaf. Mae 'her y gweithlu' yn unrhyw fater sy'n ymwneud â'r gweithlu (boed yn gyflogedig neu'n wirfoddol) sy'n effeithio ar gael y sgiliau a'r galluoedd i ateb gofynion yn y dyfodol ac uchelgeisiau ar gyfer gwarchod, adfer a dathlu treftadaeth amrywiol y DU. Gallai hefyd gynnwys y ffordd mae gwaith yn cael ei drefnu a'i ddsbarthu. Gweler y nodiadau cymorth am fwy o fanylion.

Cwestiwn: Mae 'arloesi' yn edrych yn wahanol i wahanol sefydliadau – sut fyddwch chi'n sicrhau bod hyn yn cael ei ddeall o fewn eich proses o wneud penderfyniadau?

Ateb: Rydym yn sicr yn ymwybodol y gall arloesi edrych yn wahanol mewn gwahanol lefydd ac y gallai prosiectau gael pwyntiau dechrau gwahanol. Mae hyn yn rhan o'r rheswm ein bod yn bwriadu ymgorffori trafodaeth mewn cyfweiliad yn y broses, er mwyn i ni allu deall y cyd-destun rydych chi'n gweithio ynddo yn well.

Cwestiwn: A all prosiectau ddechrau ym mis Ebrill yn hytrach na Chwefror 2023?

Ateb: Na. Bwriad y rhaglen yw cefnogi carfan a fydd yn dechrau ac yn gorffen ar yr un pryd i ganiatáu cymryd rhan yn y rhaglen dysgu a chefnogi.

Nid yw hyn yn golygu na allwch fod yn archwilio eich ardal her cyn ac ar ôl hyn yn eich amser eich hun – ond mae'n ofynnol i'r amser a'r gofod pwrpasol y mae'r cyllid yn ei ddarparu fod o fis Chwefror 2023.

Cwestiwn: A allwn ni ddefnyddio'r grant yma i helpu i ddatblygu ffyrdd o weithio i gyd-fynd â chynnig/prosiect Cronfa Treftadaeth ddilynol neu barhaus?

Ateb: Gallwch, fodd bynnag, byddem yn eich annog i siarad â'ch Rheolwr Buddsoddi lleol i drafod syniadau. Dylech archwilio a yw'r gwaith y bydddech yn ei wneud gyda'r Gronfa Arloesi Treftadaeth yn debygol o gyd-fynd ag unrhyw gyllid dilynol y gallech geisio amdano drwy ein rhaglenni agored.

Staffio

Cwestiwn: Sut mae Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol yn diffinio gweithlu treftadaeth?

Ateb: Dydyn ni ddim yn diffinio treftadaeth, ac mae pob math o ardaloedd treftadaeth yn gymwys ar gyfer y rhaglen hon. Gall y gweithlu gynnwys staff cyflogedig, contractwyr/gweithwyr llawrydd, lleoliadau/hyfforddeion cyflogedig a gwirfoddolwyr. Mae'r rhaglen yn canolbwyntio ar sicrhau bod gan weithlu'r dyfodol, yn ei ystyr ehangaf, y sgiliau a'r gallu sydd eu hangen i fodloni uchelgeisiau'r dyfodol ar gyfer treftadaeth y DU, a'r galwadau arnynt.

Cwestiwn: A oes modd defnyddio'r grant i gomisiynu elfennau o weithgaredd os nad oes gennych gapasiti, a/neu a all y person arweiniol fod yn ymgynghorydd neu'n contractwr?

Ateb: Nod yr arian yw cefnogi costau eich sefydliad sy'n gwneud y gwaith archwilio cyfnod cynnar hwn. Gellir defnyddio'r arian i dalu am amser staff yn ogystal â'r costau cysylltiedig o wneud y gwaith. Gall hyn gynnwys comisiynu rhai elfennau, ond mae'n hanfodol cael aelod cyson o staff yn arwain y gwaith drwy gydol a chymryd rhan yn y rhaglen gymorth.

O dan rai amgylchiadau efallai y bydd yn briodol i weithwyr llawrydd/contractwyr arwain y prosect, er enghraifft sefydliadau a pherchnogion preifat sydd ond yn defnyddio gweithwyr llawrydd/contractwyr. Fodd bynnag, byddwn am glywed sut bydd manteision hirdymor cymryd rhan yn y rhaglen yn datblygu ar gyfer y sefydliad, yn hytrach na'r cyflenwr.

Gweler y [cymorth i wneud cais](#), [canllawiau](#) a [chanllawiau Derbyn Grant](#) am fwy o fanylion.

Cwestiwn: Sut mae Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol yn diffinio amrywiaeth?

Ateb: Pan fyddwn yn siarad am amrywiaeth a chynhwysiant, rydym yn golygu mynediad cyfartal a theg i bawb, waeth beth fo'u hoedran, rhyw, anabledd, hil, cyfeiriadedd rhywiol, hunaniaeth rhywedd, ffydd, dosbarth neu incwm. Gweler ein [canllawiau cynhwysiant](#) am fwy o wybodaeth.

Costau cymwys

Cwestiwn: Sut ddylen ni gyfrifo cyfraniad sydd ddim yn arian parod uwch reolwr?

Ateb: Mae cyfrifiad syml o nifer yr oriau y byddant yn eu darparu wedi'u lluosu â'u cyfradd fesul awr yn ddigon. Mae gennym ddiddordeb yn y ffordd y byddant yn ymgysylltu â'r rhaglen yn hytrach na'r gwerth ariannol, felly sicrhewch bod hyn yn glir yn eich dogfennau cais/ategol.

Cwestiwn: A oes modd defnyddio'r arian yma fel arian cyfatebol ar gyfer grantiau eraill? Oes modd ei ddefnyddio fel arian cyfatebol ar gyfer grantiau Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol?

Ateb: Does dim modd defnyddio'r arian fel arian cyfatebol ar gyfer grantiau Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol ond fe allai gael ei ddefnyddio fel arian cyfatebol ar gyfer grantiau eraill. Fodd bynnag, byddwn yn ariannu'r fenter yn ei rhinwedd ei hun a bydd angen i chi gofrestru i delerau

grant pwrpasol sy'n adlewyrchu hyn.

Cwestiwn: A allwn ni ddefnyddio arian cyfatebol ynghyd â'r Gronfa Arloesi Treftadaeth fel rhan o'r broses Archwilio?

Ateb: Mae croeso i chi gyfrannu at y broses hon drwy arian parod neu gyfraniadau sydd ddim yn arian, a gallwch gynnwys hyn yn eich ffurflen gais os gallwch chi ymrwymo iddo ar hyn o bryd. Fodd bynnag, nid oes isafswm gofynion ariannu arian parod ar gyfer y Gronfa Arloesi Treftadaeth.

Cymorth ychwanegol

Cwestiwn: Os ydyn ni'n aflwyddiannus, oes cyfle i ddysgu unrhyw beth arall o'r rhaglen?

Ateb: Rydym yn bwriadu modelu dull 'dysgu agored', sy'n golygu y byddwn yn rhannu ein mewnwediadau o'r peilot, ac rydym yn edrych i alluogi prosiectau i wneud yr un peth. Byddwn ni hefyd yn defnyddio'r dysgu o'r peilot yma i lywio cynigion cyllid yn y dyfodol i'r sector er mwyn sicrhau budd mor eang â phosib. Nid ydym yn darparu unrhyw raglen ffurfiol ar gyfer ymgeiswyr aflwyddiannus.

Cwestiwn: Beth ddylen ni ei wneud os na allwn ni fynd ar y gweithdai/os nad oes digon o lefydd?

Ateb: Cofrestrwch ar gyfer y rhestr aros. Byddwn yn edrych ar adborth o'r gweithdy cyntaf ac yn ymateb gydag adnoddau ychwanegol yn ôl y gofyn. Gallwch hefyd [gysylltu â'ch tîm ardal/yngysylltu gwlad lleol](#) am gymorth ychwanegol wrth ddatblygu eich cais.

Cwestiwn: Ydy mynychu gweithdy yn angenrheidiol er mwyn i gais fynd yn ei flaen?

Ateb: Na, nid yw presenoldeb mewn gweithdy yn orfodol. Maen nhw'n gymorth ychwanegol i'r rhai a hoffai weithdai eu syniadau gydag eraill.

Trosolwg o'r cynllun

Cwestiwn: A yw'n debygol y bydd Cyfnod 1 arall?

Ateb: Rhaglen beilot yw hon, felly byddwn ni'n adolygu'r galw a'r dysgu sy'n dod o'r cam cyntaf er mwyn llywio ein cynlluniau ar gyfer y dyfodol. Ar hyn o bryd, does dim Cam 1 arall wedi'i drefnu.

Cwestiwn: Pa mor fawr fydd grantiau ar gyfer Cam 2 a 3?

Ateb: Ni allwn gadarnhau'r gyllideb lawn eto ar gyfer yr arian cam diweddarach. Mae hyn yn dal yn amodol ar ein proses gynllunio busnes flynyddol a fydd yn cael ei lywio gan y dysgu sy'n deillio o'r peilot cam cyntaf yma. Mewn egwyddor rydym yn disgwyl gwneud llai o grantiau ond o swm mwy yng nghamau 2 a 3.

Wrth ddylunio'r fenter, buom yn gweithio i gyllideb arwyddol o £5miliwn. Rydym yn disgwyl gwario tua £800,000 ar y grantiau camau cyntaf hyn. Bydd gweddill yr arian yn mynd tuag at gam nesaf y rhaglen yn 2022-2023 a'r grantiau y gall sefydliadau wneud cais amdanynt wedi i'r rhaglen

'Archwilio' gwblhau'n llwyddiannus.

Cwestiwn: Sawl prosiect ydych chi'n gobeithio ei ariannu ym mhob un o'r tri cham?

Ateb: Mae gennym gyllideb o tua £800,000 ar gyfer y grantiau Archwilio ac rydym yn disgwyl dyfarnu 30-35 o grantiau. Yn unol â'r ymateb uchod ar y gyllideb ar gyfer cyllid cam nesaf, bydd hyn yn cael ei gwblhau mewn ymateb i'r dysgu sy'n dod allan o'r cam cyntaf hwn.

Cwestiwn: Sut benderfynwyd ar amserlen y rhaglen hon? Mae ein capasiti dros yr haf yn gyfyngedig ac mae'r ffenestr ymgeisio yn rhy fyr.

Ateb: Rydym wedi ceisio cadw'r broses ymgeisio fel cyffyrddiad ysgafn ag sy'n bosib ar gyfer arian cyhoeddus, a sicrhau bod y dyddiad cau hyd at ddiwedd mis Medi i ddarparu ar gyfer gwahanol gyfnodau gwyliau haf y DU.

Mae'r llinell amser yn sicrhau bod modd gwneud dyfarniad a gall y garfan ddechrau yn ystod y flwyddyn ariannol hon.